

A fogásában kezdetben apró, szeletekbe vágt nyers marhamájjal tartottam öket, majd fris hangyatojással. Éhüket a gébicsek sajáságos cserregésével árulták el s mohón kapkodtak a nyújtott falatok után. Ma már maguktól esznak, de a kézből is szivesen fogadják az odatartott legyeket, sáskákat, rovarokat. Az élelem megemészthetlen részeit azután ragadozó madarak módjára kiökrendezik.

Érdekesnek tartom még megjegyezni, hogy *Tömörön* az előfordulási helyükkel összefüggesben levő öreg erdő tölgycinek odvaiban vagy 5 pár *Cerchneis Naumanni* Flesch. is költött — ezek közül is löttem — a mi így két nálunk ritkább déli madárfajnak találkozását jelenti.

Kőszeg, 1894 jul. 8-án.

Chernel István.

Lanius senator. L. A vörösfejű góbics. — Mint az a f. évi «Aquila» első számában közölve is volt, e tavaszszal sikeresült nekem a madártani megfigyeléseim folytatása közben május 3-án a nőgrádvármegyei Gács község határában az első *Lanius senator* himpéldányára ráakadnom, melyet, nehogy nyomtalanul elszálljon, azonnal le is löttem. Közelebbről nem igen figyeltem meg és csak annyit tapasztaltam, hogy ép úgy, mint a *Lanius collurio* és a *L. minor*, a melegnek társaságában láttam, ő is talán az erdő szélein, a bokros helyeken tanyáz.

Az elejtett példányt gyűjteményem számára kikészítettem, de minthogy később a Magyar Ornith. Központ pontosabb meghatározás végett e példányomat bekérte, én azt, mint a magyar Ornisra nézve első hiteles példányt, a Nemzeti Muzeumnak ajánlottam fel.*

Szerettem volna még egy példányt, de miután az idő már igen előrehaladt s a tavaszi madárvonulás is idejére bevégződött, már semmi reményem sem volt, hogy még hozzájuthassak.

* Ugy ezt, mint egy más fiatal példányt, melyet szintén Kosztka úr beküldött, átadtuk a Nemzeti Muzeumnak, ahol azok az állattári osztály megfelelő helyén már fel is vannak állítva.

M. O. K.

In der Gefangenschaft hielt ich sie anfangs mit kleingeschnittener roher Rindsleber, später fütterte ich sie mit frischen Ameisenierei. Ihren Hunger gaben sie mit einem eigenthümlichen Zwitschern bekannt, und griffen gierig nach den angebotenen Bissen. Heute fressen sie schon allein, nehmen aber auch aus der Hand sehr gern die vorgehaltenen Fliegen, Heuschrecken und Käfer. Die unverdaulichen Bestandtheile werfen sie als Gewölle, wie die Raubvögel, in Ballen aus.

Ich halte es noch für bemerkenswerth beizufügen, dass im *Tönördöer Walde* in den Höhlen alter Eichenstämme auch etwa 5 Paar *Cerchneis Naumannii*, *Flesch* nisteten. Ich schoss auch von diesen einige, und bin sonach in der Lage von zwei bei uns selteneren, südlicheren Vogelarten zu gleicher Zeit berichten zu können.

Kőszeg (Güns), 8. Juli 1894.

Stephan v. Chernel.

Lanius senator L. Der rothköpfige Würger. — Wie dies schon auch in der ersten Nummer des «Aquila» erwähnt wurde, gelang es mir heuer während meiner frühjährigen ornithologischen Beobachtungen am 3. Mai in der Umgebung der Ortschaft Gács (Comit. Nögrád) auf ein Exemplar des rothköpfigen Würgers (*Lanius senator*) welches ich, bevor es meinen Augen entgeht, sofort erlegt habe. Ich habe diesen Vogel näher nicht beobachtet, und bemerkte nur soviel, dass er vielleicht ebenso, wie *Lanius collurio* und *Lanius minor*, in deren Gesellschaft ich ihn antraf, sich an den Waldrändern auf buschigen Örtern aufhält.

Das erlegte Exemplar habe ich für meine Sammlung praeparirt, da jedoch die Ungarische Ornithologische Centrale dasselbe nachher zur einer näheren Besichtigung von mir abverlangte, so habe ich es als das erste, für die ungarische Ornis authentische Exemplar dem Ung. National-Museum geschenkweise angetragen.*

Ich wollte mir noch ein Exemplar verschaffen, doch da die Zeit schon so ziemlich vorgeschritten war und der Frühjahrszug sein Ende nahm, so war meine Hoffnung sehr gering, dass ich welches noch bekommen könne.

* So dieses, wie ein junges Exemplar von derselben Art, welches auch Herr L. v. Kosztka eingesandt hatte, übergaben wir dem National-Museum, wo beide im der zoolog. Abtheilung auch schon aufgestellt sind.

U. O. C.

Junius 28-án azonban véletlenül újból ráakadtam e fajra s akkor sikerült öreg és fiatal példányokat, összesen 10 darabot, hatalmamba keríteni. És ugyancsak ez alkalommal meggyőződtem arról is, hogy a *Lanius senator* nem az erdőszéleken tanyáz, mint azt az előbb említém, hanem bent egy erdőségen tartózkodik és mely minته 100 holdnyi ősi tölgyesből áll. És csak is egyedül e helyen láttam őket, hol még azután is 5—6 darabban volt található; valamint valószínű, hogy itt fészkeltek is és a fiókák után ítélezve, alkalmasint három fészekalj volt.

A *Lanius senator* félének madár és nem közelíthető meg annyira, mint a többi gébicsek; üldözéskor egyik facsúcsról a másikra száll, miközben gyenge orrhangszerű «keretetet keretetet» hangokat hallatt. Egyízben hallottam olyan éneket is, a mely csalódásig hű volt a lép- (*Turdus viscivorus*) és énekesrigó (*T. musicus*) melódiajához.

Nyugalmas idejében bokrokra és földre is száll, de élelmét, mely különböző rovarokból áll, legtöbbször röptében szedi.

Kosztka László.

Túzok. — *Otis tarda*. A székesfehérvári pagonyanban, egy előttem ismeretes helyen 10 drb. túzok tanyáz, melyet már több ízben láthattam, és ámbár sohasem sikerült egészen közel hozzájuk férnem, mégis azt hiszem, hogy én is Kenéz Zoltán úr véleményéhez csatlakozhatom. Mi helyt csak lehetséges lesz, felkeresem újból a túzok-tanyát, és akkor rögtön értesítem a központot. Egyébiránt egészen jól emlékszem, hogy a túzok erős repülés közben lábait a fark irányában hátrafelé kinyújtva tartja; és határozottan láttam, hogy a túzok jóval a felszállás után magához huzza a lefelé csüngő lábait.

Wachenhusen Antal.

Csontmadár. — *Ampelis garrula*. 1893. évi január hó 23-án Ráczkevéről Illy ur egy csontmadarat küldött nekem; és pedig azért küldte azt nekem, mert ezt a madarat ottan addig egyáltalában nem, vagy legfeljebb ritkán látták.

Wachenhusen Antal.

Aquila.

Am 28. Juni aber traf ich jedoch unverhoffterweise wieder auf diese Art; bei dieser Gelegenheit gelang es mir ein Altes und mehrere Junge, im ganzen 10 Stück in meinen Besitz zu bringen. Und nun überzeugte ich mich, dass der *Lanius senator* sich nicht an den Waldärndern aufhalte — wie ich dies gemeint habe — sondern drinnen in einer Waldung, u. z. in einem uralten Eichenbestande von circa 100 Joch Ausdehnung. Ich habe diesen Vogel nur allein hier beobachtet, wo ich davon noch vielleicht 5—6 Stück antraf, es ist auch wahrscheinlich, dass sie hier genistet haben, und nach den Jungen zu schliessen, glaube ich, dass hier drei Gelege waren.

Der *Lanius senator* ist ein furchtsamer Vogel, und es ist nicht so leicht in seine Nähe zu gelangen, als bei den anderen Würger-Arten; verfolgt fliegt er von einem Baumwipfel zum andern, wobei er seine schwach-nasale Stimme, beiläufig «keretetet-keretetet» hören lässt. Einmal hörte ich solch' eine Melodie von diesem Vogel, welche bis zur Täuschung jener der Mistel (*Turdus viscivorus*) und der Singdrossel (*T. musicus*) ähnlich war.

Ungestört besucht er auch die Sträucher, auch lässt er sich auf die Erde nieder, seine Nahrung aber, welche zumeist aus Insecten besteht, fängt er grösstentheils im Fluge.

Ladislaus Kosztka.

Trappe. — *Otis tarda*. Im Stuhlweissenburger Reviere stehen an einer mir bekannten Stelle 10 Stück Trappen, welche ich wiederholt sehen konnte, leider liessen mich selbe nie recht nahe kommen, dennoch glaube ich mich bestimmt der Ansicht des Herrn Gutsbesitzers Zoltán v. Kenéz anschliessen zu sollen; und werde so bald, als möglich die Trappen besuchen, dann aber meine Beobachtung umgehend mittheilen; ich glaube mich gut zu erinnern, dass die Trappe im vollen Zuge die Füsse längs des Schwanzes nach rückwärts ausgestreckt hält; sicher habe ich gesehen, dass die Trappe erst längere Zeit nach dem Auffluge die herabhängenden Füsse an sich zieht.

Anton v. Wachenhusen.

Seidenschwanz. — *Ampelis garrula*. Am 22. Jänner 1893 erhielt ich von Herrn Illy aus Ráczkeve einen Seidenschwanz zugesendet und zwar aus dem Grunde, weil dies ein dort bis dahin nicht, oder jedenfalls nur selten gesehener Vogel war.

A. v. Wachenhusen.